

Länsstyrelsen
Norrbotten

Datum
170320

Diarienummer
709-1834-17

Kulturdepartementet
Enheten för demokrati och det civila samhället
103 33 Stockholm

ku.remissvar@regeringskansliet.se

Ku2017/00232/D

Länsstyrelsen i Norrbottens yttrande om remiss om betänkandet Värna demokratin mot våldsbejakande extremism

Sammanfattning

Länsstyrelsen anser att det kommer att vara svårt, för framförallt mindre kommuner, att bära ett hållbart och långsiktigt förebyggande arbete i enlighet med utredningens olika förslag. Det förebyggande arbetet med våldsbejakande extremism blir mer långsiktigt och hållbart om det integreras med det brottsförebyggande arbetet.

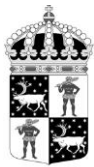
Länsstyrelsen i Norrbotten är positiv till att den regionala samordningen av uppdraget läggs på länsstyrelsen och då inom ramen för det nya brottsförebyggande uppdraget. Därför förordar länsstyrelsen att brottsförebyggande rådet (BRÅ) ska vara nationellt samordnande myndighet.

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen i Norrbotten anser, i enlighet med utredningen, att det viktiga förebyggande arbetet med våldsbejakande extremism sker lokalt ute i kommunerna.

Grunden i ett kommunalt förebyggande arbete med våldsbejakande extremism är insatser för att stärka demokratin. Dessa insatser kan genomföras av skola, socialtjänst och andra aktörer i kommunerna, eller i samverkan mellan olika aktörer, där även det civila samhället kan medverka. Det kan antingen vara främjande eller tidiga insatser. De insatser som kommunerna kan genomföra för att stärka det förebyggande arbete med våldsbejakande extremism, är även brottsförebyggande mot andra brottstyper. Dessa insatser ryms väl inom begreppet social prevention för det brottsförebyggande arbetet.

Norrbottens län består av 14 kommuner och åtta av kommunerna har under 10 000 invånare. De mindre kommunerna har oftast mindre resurser för sitt preventiva arbete. Alla mindre kommuner har inte idag resurser för en förebyggande funktion. Alternativt så bär en förebyggande funktion, i en mindre kommun, många roller och förebyggande uppdrag.

Det är många perspektiv som vill vara en del av en kommuns förebyggande arbete. Det kommer att bli svårt att motivera en mindre kommun, med mindre resurser, att i det läget välja att arbeta förebyggande med våldsbejakande extremism. Många andra brottstyper kan också sägas hota demokratin i och med att dessa brott hotar tilliten och därigenom samhällets institutioner och demokratin. Risker är uppenbara att en mindre kommun inte kommer att kunna bära upp ett långsiktigt och hållbart förebyggande arbete med våldsbejakande extremism, om det inte sätts in i ett bredare sammanhang, i till exempel redan etablerade samverkansformer där viktiga aktörer möts.

I en mindre kommun organiseras oftast det förebyggande arbetet i ett folkhälso-, trygghets- eller brottsförebyggande råd. Ska det förebyggande arbetet med våldsbejakande extremism komma i gång tidigt, bli långsiktigt och hållbart, bör det ingå som en del av det brottsförebyggande arbetet. Det svarar bättre mot de förutsättningar som finns i de mindre kommunerna.

Utredningen beskriver till stora delar att fokus på det förebyggande arbetet bör ligga på att stärka demokratin, vilket motsvaras i stora delar av det brottsförebyggande arbetet som sker i kommunerna. Att förhindra inträde och underlätta utträde, är områden som i mindre grad berör kommunerna och i högre grad de rättsvårdande myndigheterna. Det är delvis utifrån det perspektivet som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) förordas som samordnande myndighet. Den slutsatsen delar inte länsstyrelsen till fullo. De rättsvårdande myndigheterna har sitt främsta stöd för sitt arbete från skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Om MSB utses till nationellt samordnande myndighet kommer det att krävas utökad kompetens hos dem. Det kommer i att ta tid för MSB att bygga upp sin kompetens inom området våldsbejakande extremism. Särskilt mot bakgrund att myndigheten kommer att påverkas av stora satsningar inom civilt försvar. Frågorna om våldsbejakande extremism riskerar därigenom att bli marginaliserade.

Samtidigt har länsstyrelserna fått ett uppdrag kring det brottsförebyggande arbetet med BRÅ som nationellt samordnande myndighet. Risker är uppenbara att det skapas parallella spår och perspektivträngsel mellan de två uppdragen. Länsstyrelsen anser att det är fullt möjligt att rymma arbetet med våldsbejakande extremism inom det brottsförebyggande uppdraget.

Därför förordar länsstyrelsen att BRÅ blir nationellt samordnande myndighet.

Detta yttrande har beslutats av Landshövding Sven-Erik Österberg. Föredragande har varit Anders Öhlund, chef, enheten för social hållbarhet och samhällsskydd. Mats Burman, ANDT-samordnare och Hanna Ågren beredskapshandläggare, enheten för social hållbarhet och samhällsskydd har medverkat i arbetet.

Sven-Erik Österberg
Landshövding

Anders Öhlund
Chef, enheten för social hållbarhet och
samhällsskydd

Länsstyrelsen
Norrbotten

Datum
170320

Diarienummer
709-1834-17